

Η Βιβλιοθήκη του Ασκούμενου
και του Νέου Δικηγόρου

Τεύχος Β΄

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΙΠΤΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΠΑΝΑΓΑΡΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΕΥΓΕΝΙΟΣ (ΔΙΟΓΕΝΗΣ)

Δικηγόρος, LL.M. Φορολογικού Δικαίου

ΑΓΓΕΛΗ ΜΑΡΙΑ

Σύμβουλος, τ. Γενική Γραμματέας ΕΑΝΔΑ

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Γενικός Γραμματέας ΕΑΝΔΑ

ΣΑΚΕΤΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

Ασκούμενη Δικηγόρος

ΑΘΗΝΑ 2019

Διογένης Πανάγαρης

Είμαι δικηγόρος, μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

Αποφοίτησα από τη Νομική Σχολή Αθηνών (2016).

Ακολούθως έλαβα και ΜΔΕ στο Φορολογικό Δίκαιο (2018).

Ως φοιτητής απασχολήθηκα σε Λογιστικό – Φοροτεχνικό Γραφείο (2013-2015), όπου είχα την ευκαιρία να αποκτήσω σημαντική πρακτική εμπειρία στη διαχείριση φορολογικών ζητημάτων.

Έκανα την άσκησή μου σε δύο δικηγορικά γραφεία και μέρος αυτής στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πειραιά (2016-2018).

Ασκώ μάχιμη δικηγορία (2018-σήμερα) στους τομείς του Αστικού, Ποινικού και Φορολογικού Δικαίου.

Έχω συμμετάσχει ως εισηγητής και μέλος οργανωτικής επιτροπής σε δύο συνέδρια Φορολογικού Δικαίου στην Αθήνα.

Ασχολούμαι ενεργά με το ποδόσφαιρο και τον αθλητισμό. Τα τελευταία τρία χρόνια δραστηριοποιούμαι σε ποδοσφαιρικές ομάδες που λαμβάνουν μέρος στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου Δικηγορικών Συλλόγων.

Μαρία Αγγελή

Είμαι Δικηγόρος Αθηνών, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (τ. Γενική Γραμματέας) της Ένωσης Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων Αθηνών (2017 – σήμερα).

Διετέλεσα Γενική Γραμματέας και Αντιπρόεδρος Σεμιναρίων και Συνεδρίων της ELSA Athens και της ELSA Greece (2007-2009), Γενική Γραμματέας του ΕΟΦΝ (2007-2008) και Αρχισυντάκτρια του Περιοδικού «Νομική Επιθεώρηση» (2008-2009), Μέλος της Συντακτικής Ομάδας του Ηλεκτρονικού Νομικού Περιοδικού «De jure» (2008-2009) και Μέλος της Συντακτικής Ομάδας του Ηλεκτρονικού Επιστημονικού Περιοδικού «The Art of Crime» (2008-2012).

Είμαι Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια και επικεφαλής του Νομικού Συμβουλίου του Ελληνικού Οργανισμού Πολιτικών Επιστημόνων (2014 – σήμερα).

Ως Γενική Γραμματέας της ΕΑΝΔΑ είχα διαρκή συμμετοχή σε όλες τις πρωτοβουλίες και δράσεις της Ένωσης.

Συγχρόνως συμμετείχα ενεργά στις Επιτροπές της ΕΑΝΔΑ για τα Σεμινάρια Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων και για τις Καταγγελίες Αντιποίησης Δικηγορικού Λειτουργήματος, καθώς και στην Οργανωτική Επιτροπή του 8ου Νομικού Συνεδρίου της Ένωσης («Νομοθετικές Εξελίξεις στο Δίκαιο των Συναλλαγών», 18-19/1/2019, Αράχωβα).

Γιώργος Αργυρόπουλος

Είμαι δικηγόρος, υποψήφιος Δρ. Νομικής, Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων Αθηνών.

Αποφοίτησα από τη Νομική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (2012), όπου έλαβα και το ΜΔΕ Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης (2014). Παρακολούθησα το Πρόγραμμα «Introduction to Key Constitutional Concepts and Supreme Court Cases» του Πανεπιστημίου της Pennsylvania (2014). Ακολούθως, έλαβα το ΜΔΕ «Ευρωπαϊκό Δίκαιο και Πολιτική – Έδρα Jean Monnet» του Παντείου Πανεπιστημίου (2017). Εκπονώ τη διδακτορική μου διατριβή στον Τομέα Δημοσίου Δικαίου της Νομικής Σχολής Αθηνών (2016 – σήμερα).

Γνωρίζω Αγγλικά, Ισπανικά και Ρωσικά.

Έκανα την άσκησή μου σε δύο δικηγορικά γραφεία και μέρος αυτής στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών και στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (2012-2014).

Ασκώ μάχιμη δικηγορία στους τομείς του Αστικού, Ποινικού και Διοικητικού Δικαίου, Δικαίου Δημοσίων Συμβάσεων, Δικαίου Προσωπικών Δεδομένων και Νέων Τεχνολογιών καθώς και του Εργατικού Δικαίου (2015 – σήμερα).

Είμαι ιδρυτής – διαχειριστής της νομικής ιστοσελίδας Curia.gr .

Είμαι Μέλος της Ένωσης Ελλήνων Δημοσιολόγων, της Ένωσης Δικαίου Αλλοδαπών & Μετανάστευσης και της Ένωσης Κυπρίων Ελλάδος.

Στις αρχαιρεσίες του Ιανουαρίου 2017 εξελέγη Μέλος του ΔΣ της ΕΑΝΔΑ (2017-2018) και τον επόμενο χρόνο το ΔΣ με εξέλεξε στη θέση του Γενικού Γραμματέα της Ένωσης (2018 – σήμερα).

Ιωάννα Σακέτου

Είμαι ασκούμενη δικηγόρος.

Αποφοίτησα από τη Νομική Σχολή του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (2016).

Παρακολούθησα με επιτυχία το Πρόγραμμα e-learning: «Ιατρική Δεοντολογία και Βιοηθική» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και, στον ίδιο χρόνο, έλαβα Δίπλωμα Δικαστικής Ψυχολογίας και Εγκληματολογίας από το Διεπιστημονικό Δίκτυο Εξειδίκευσης Επαγγελματιών Ψυχικής Υγείας (2017-2018).

Ακολούθως έγινα δεκτή στο ΠΜΣ «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (2018 – σήμερα).

Γνωρίζω Αγγλικά και Γερμανικά.

Έχω συμμετάσχει σε πλήθος επιστημονικών διαλέξεων – σεμιναρίων – συνεδρίων, με έμφαση στο ποινικό δίκαιο.

Στο πλαίσιο της άσκησής μου ασχολούμαι με τη συγγραφή δικογράφων και, εν γένει, με το χειρισμό υποθέσεων σε όλο το φάσμα του δικαίου.

Οδηγός Εκπιπτόμενων Δικηγορικών Δαπανών

Ο νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013) θεωρεί το εισόδημα των ελεύθερων επαγγελματιών ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα. Ως εκ τούτου το δικηγορικό λειτούργημα και η ελεύθερη επαγγελματική δραστηριότητα της παροχής των δικηγορικών υπηρεσιών, σύμφωνα με την υιοθετούμενη -ως ενδεδειγμένη φορολογικά- ορολογία, αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς φορολογίας, θεωρείται πλέον επιχείρηση.

Στην παροχή δικηγορικών υπηρεσιών, εφόσον εφαρμόζονται η φορολογική νομοθεσία και τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.) και τηρείται αξιόπιστο λογιστικό σύστημα, ο προσδιορισμός του αποτελέσματος (κέρδους ή ζημίας) αποτυπώνεται λογιστικά ως εξής: έσοδα – έξοδα = αποτέλεσμα (κέρδος ή ζημία).

Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από τη νομική μορφή παροχής των δικηγορικών υπηρεσιών, είτε παρέχονται ατομικά από δικηγόρο είτε από δικηγορική εταιρεία, και ανεξάρτητα από την κατηγορία των τηρούμενων βιβλίων, είτε πρόκειται για τήρηση απλογραφικού είτε για τήρηση διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.

A. Έξοδα

Ως έξοδα της δραστηριότητας παροχής δικηγορικών υπηρεσιών νοούνται τα ποσά που διατίθενται, κατά περίπτωση, για την εξυπηρέτηση του επαγγελματικού αυτού σκοπού, τα οποία συμβάλλουν στην διεύρυνση και αναβάθμιση των εργασιών και στην αύξηση του εισοδήματος των δραστηριοποιούμενων.

Στην χρηματοοικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων, κάθε επί μέρους έξοδο αναγνωρίζεται και ταξινομείται με ενδεδειγμένο και κατάλληλο τρόπο. Τα αναφερόμενα ως έξοδα στην χρηματοοικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων προκύπτουν στην περίοδο αναφοράς με βάση την αρχή του δεδουλευμένου και της αυτοτέλειας των χρήσεων. Περιλαμβάνουν τις επιχειρηματικές δαπάνες **(A1)**, τις προβλέψεις για τις επισφαλείς απαιτήσεις **(A2)** και τις αποσβέσεις **(A3)**.

A1. Επιχειρηματικές δαπάνες

Οι επιχειρηματικές δαπάνες περιλαμβάνουν, ενδεικτικά:

i. Αμοιβές προσωπικού

Αυτές με τη σειρά τους περιλαμβάνουν τις αμοιβές αναφορικά με τακτικές αποδοχές, τις αμοιβές για τη νυχτερινή απασχόληση, για την υπερωριακή απασχόληση και την απασχόληση για την ημέρα της Κυριακής και λοιπών αργιών, τις αμοιβές αναφορικά με τα δώρα εορτών, τις αποδοχές ασθενείας, τις αποδοχές κανονικής αδείας αλλά και αποζημίωσης για μη χορηγούμενες άδειες, έκτακτες αμοιβές, αμοιβές εκτός έδρας και αμοιβές των μαθητευομένων.

Επιπλέον, στις αμοιβές προσωπικού ενδεικτικά αναφέρονται οι παρεπόμενες παροχές και τα έξοδα προσωπικού όπως είναι τα έξοδα στέγασης, ένδυσης, ψυχαγωγίας, επιμόρφωσης, σίτισης, ασφάλισης και περίθαλψης. Επίσης, στις αμοιβές προσωπικού υπάγονται και οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές και λοιπές επιβαρύνσεις.

Επισημαίνεται ότι οι αμοιβές για μισθωτή εργασία υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος και σε υποχρέωση απόδοσης του φόρου αυτού στο Δημόσιο.

ii. Αμοιβές τρίτων

Ως αμοιβές τρίτων λογίζονται οι πληρωμές οι οποίες διενεργούνται ως αμοιβή για την εργασία την οποία παρείχαν ή θα παρέχουν τρίτοι ως προς την επιχείρηση / εταιρεία και οι οποίοι δεν συνδέονται με σχέση εξηρημένης εργασίας με αυτή.

Τέτοιου είδους αμοιβές:

- άλλοτε υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, όπως είναι οι αμοιβές των δικηγόρων, των μελετητών, των ερευνητών, των οργανωτών, των ελεγκτών, των ιατρών, των λογιστών και των φοροτεχνικών καθώς και στις προβλεπόμενες στον νόμο περιπτώσεις παρακράτησης φόρου εισοδήματος συμβολαιογράφων, λοιπών τρίτων και αμοιβές για χρήσεις δικαιωμάτων, ενώ

- άλλοτε δεν είναι υποκείμενες σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος όπως είναι οι αμοιβές για έρευνα αγοράς και οι αμοιβές γραφείων επιλογής προσωπικού.

Τέλος, στις αμοιβές τρίτων περιλαμβάνεται το ποσό σχετικά με τις ιδιοχρησιμοποιούμενες υπηρεσίες.

iii. Παροχές Τρίτων

Οι παροχές τρίτων περιλαμβάνουν τις τηλεπικοινωνίες, τις πηγές ενέργειας όπως είναι το ηλεκτρικό ρεύμα, η παροχή του νερού (ύδρευση) και το φυσικό αέριο.

Επιπλέον, περιλαμβάνουν τα ταχυδρομικά έξοδα, τα έξοδα ξενοδοχείων προς εξυπηρέτηση των πελατών της επιχείρησης, τις συντηρήσεις και τις επισκευές των επίπλων και του υπόλοιπου εξοπλισμού, τα ασφάλιστρα πυρός, τα μισθώματα της επαγγελματικής στέγης καθώς και τα μισθώματα επίπλων και λοιπού εξοπλισμού.

Επιπρόσθετα, ως παροχές τρίτων λογίζονται οι προβλεπόμενες εκ του νόμου ασφαλιστικές εισφορές αυτοαπασχολούμενου.

Τέλος, παροχές τρίτων αποτελούν τα έξοδα του μεταφορικού οχήματος, όπως οι κάθε είδους συντηρήσεις, επισκευές, τα ασφάλιστρα και τυχόν μίσθωμα) όταν αυτό είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την επιτέλεση του σκοπού της επιχείρησης και όταν πληρούνται οι εκ του νόμου προϋποθέσεις.

iv. Φόροι – τέλη

Στο σημείο αυτό αναφέρεται ως επιχειρηματική δαπάνη ο φόρος εισοδήματος ο οποίος δεν συμψηφίζεται, τα τέλη κυκλοφορίας επιβατηγών αυτοκινήτων, οι δημοτικοί φόροι και τα δημοτικά τέλη, ο ΦΠΑ εισροών ο οποίος δεν δύναται να συμψηφισθεί και οι λοιποί φόροι και διάφορα τέλη, όπως το χαρτόσημο, κ.λπ.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην χρηματοοικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων ο φόρος εισοδήματος του τρέχοντος φορολογικού έτους (έτους αναφοράς) αναφέρεται ως έξοδο.

v. Διάφορα έξοδα

Ως διάφορα έξοδα νοούνται τα έξοδα κίνησης και μεταφοράς του προσωπικού της εκάστοτε επιχείρησης, τα έξοδα επαγγελματικών ταξιδιών, οι συνδρομές και οι εισφορές, οι δωρεές και οι επιχορηγήσεις σε κοινωφελείς σκοπούς, τα έντυπα και η γραφική ύλη και άλλα αναλώσιμα αγαθά, τα έξοδα δημοσιεύσεων και κοινοποιήσεων, τα κοινόχρηστα, τα έξοδα συνεδρίων, τα έξοδα εκδηλώσεων, τα έξοδα της υποδοχής και της φιλοξενίας.

Συμπληρωματικά, στα διάφορα έξοδα των επιχειρηματικών δαπανών περιλαμβάνονται τα έξοδα της επαγγελματικής προβολής, όπως αυτή καθορίζεται στο πλαίσιο του άρθρου 40 του Κώδικα Δικηγόρων και του άρθρου 9 του Κώδικα Δεοντολογίας του Δικηγορικού Λειτουργήματος, οι δαπάνες επιστημονικής έρευνας με την απαραίτητη πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 22 παρ. 2 του Ν. 4172/2013, τα έξοδα που αναφέρονται στο γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών και ενσήμων του Δικηγορικού Συλλόγου εκτός από τον Φ.Π.Α., τον Ε.Φ.Κ.Α. και τον παρακρατούμενο φόρο εισοδήματος 15%, και λοιπά άλλα έξοδα.

vi. Τόκοι και συναφή έξοδα

Οι δαπάνες τόκων και τα συναφή έξοδα αναγνωρίζονται ως εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες εφόσον πραγματοποιούνται για το συμφέρον της επιχείρησης.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι, με εξαίρεση τις οριζόμενες στον νόμο ως μη εκπιπτόμενες, επιτρέπεται η έκπτωση όλων των επιχειρηματικών δαπανών, εφόσον αυτές πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης, πραγματοποιούνται κατά τις συνήθεις επιχειρηματικές συναλλαγές της, αντιστοιχούν σε πραγματικές συναλλαγές, η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της αγοραίας στη βάση των στοιχείων που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση, εγγράφονται στα τηρούμενα λογιστικά αρχεία (βιβλία) της επιχείρησης στο φορολογικό έτος που αφορούν, απεικονίζονται στα λογιστικά στοιχεία (παραστατικά) και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.

Δαπάνες οι οποίες δεν πληρούν όλες τις παραπάνω προϋποθέσεις δεν εκπίπτουν.

A2. Προβλέψεις

Περιλαμβάνουν τις προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και τις διαγραφές αυτών καθώς και τις προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους και έξοδα.

i. Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Τα ποσά των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και οι διαγραφές αυτών εκπίπτουν ως έξοδα σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Αναφορικά με τις ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις μέχρι το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα (12) μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της εν λόγω απαίτησης, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης.

Αναφορικά με τις ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις άνω του ποσού των χιλίων (1.000) ευρώ που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα άνω των δώδεκα (12) μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης, ως εξής:

- σε χρόνο υπερημερίας μεγαλύτερο των 12 μηνών δύναται να σχηματίσει προβλέψεις σε ποσοστό 50%,
- σε χρόνο υπερημερίας μεγαλύτερο των 18 μηνών, προβλέψεις σε ποσοστό 75% και, τέλος,
- σε χρόνο υπερημερίας μεγαλύτερο των 24 μηνών, προβλέψεις σε ποσοστό 100%.

ii. Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους και έξοδα

Αυτές περιλαμβάνουν ιδίως τις προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, τις προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων, τις προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα.

A3. Αποσβέσεις

Το κόστος που προκύπτει από τη φυσική ή λειτουργική φθορά και την τεχνολογική ή οικονομική απαξίωση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης αποτελούν τις αποσβέσεις.

Ως πάγια περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται οι κτηριακές εγκαταστάσεις, τα μεταφορικά μέσα, τα έπιπλα, ο εν γένει εξοπλισμός του επαγγελματικού χώρου, τυχόν μηχανήματα, κ.λπ., και αντίστοιχα θεμελιώνονται και οι αποσβέσεις των παγίων αυτών.

Σημειώνεται ότι η φορολογική νομοθεσία καθορίζει τον υπολογισμό των αποσβέσεων αυτών με βάση συγκεκριμένου συντελεστές και ανεξαρτήτως της ωφέλιμης ζωής κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου.

Περαιτέρω ανάπτυξη των εξόδων επιβάλλεται προκειμένου να εκπληρωθούν υποχρεώσεις που αναφέρονται στη νομοθεσία ή και απαιτούνται από την ανάγκη για πληρέστερη πληροφόρηση και ενημέρωση της επιχείρησης ή και τρίτων.

B. Μη Εκπιπτόμενα Έξοδα

Στην χρηματοοικονομική κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως εμφανίζονται (εκτός των άλλων) και ποσά εξόδων, τα οποία σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία πρέπει να αφαιρεθούν, ώστε να αυξηθούν τα προσδιοριζόμενα κέρδη ή να μειωθούν οι προσδιοριζόμενες ζημίες.

Τα μη εκπιπτόμενα έξοδα περιλαμβάνουν τις μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες (**B1**), τα ποσά των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και τις διαγραφές αυτών καθώς και λοιπών προβλέψεων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της φορολογικής νομοθεσίας (**B2**) και τις επιπλέον αποσβέσεις από τις φορολογικά εκπιπτόμενες (**B3**).

B1. Μη εκπιπτόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Στην φορολογική νομοθεσία ορίζονται περιοριστικά οι κατηγορίες δαπανών που δεν εκπίπτουν:

- τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους, εκτός από τα τραπεζικά δάνεια, διατραπεζικά δάνεια, καθώς και τα ομολογιακά δάνεια που εκδίδουν ανώνυμες εταιρείες κατά το μέτρο που υπερβαίνουν τους τόκους που θα προέκυπταν εάν το επιτόκιο ήταν ίσο με το επιτόκιο των δανείων αλληλόχρεων λογαριασμών προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αυτό αναφέρεται στο στατιστικό δελτίο οικονομικής συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος για την πλησιέστερη χρονική περίοδο πριν την ημερομηνία δανεισμού,
- κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής,
- οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές,
- προβλέψεις εκτός των οριζομένων στο άρθρο 26 του Ν. 4172/2013,

- πρόστιμα και ποινές, περιλαμβανομένων των προσαυξήσεων,
- η παροχή αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα,
- ο φόρος εισοδήματος,
- το τέλος επιτηδεύματος,
- έκτακτες εισφορές, που επιβάλλονται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα,
- ο ΦΠΑ που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπεστέος ως ΦΠΑ εισρών,
- το τεκμαρτό μίσθωμα, της παραγράφου 2 του άρθρου 39 σε περίπτωση ιδιόχρησης κατά το μέτρο που υπερβαίνει το τρία τοις εκατό (3%) επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου,
- οι δαπάνες για την οργάνωση και διεξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων που αφορούν στη σίτιση και διαμονή πελατών ή εργαζομένων της κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης,
- οι δαπάνες για τη διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων, σίτισης και διαμονής φιλοξενούμενων προσώπων κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των τριακοσίων (300) ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης,
- οι δαπάνες ψυχαγωγίας, εκτός αν η επιχειρηματική δραστηριότητα του φορολογούμενου έχει ως κύριο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ψυχαγωγίας και οι δαπάνες αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής,
- προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες,
- το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του Κ.Φ.Ε., εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων με σκοπό τη φοροαποφυγή ή τη φοροδιαφυγή. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν αποκλείει την έκπτωση των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος - μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., εφόσον υπάρχει η νομική βάση για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ελλάδας και αυτού του κράτους – μέλους, και
- οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εργασιακής σχέσης όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 12 παρ. 2 του Ν. 4172/2013, εφόσον η τμηματική ή ολική

εξόφληση δεν έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

B2. Μη εκπιπτόμενες προβλέψεις

i. Μη εκπιπτόμενες προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και οι διαγραφές αυτών

Σε περίπτωση κατά την οποία δεν τηρηθούν οι προϋποθέσεις που απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία για τον σχηματισμό προβλέψεων απόσβεσης ή διαγραφής επισφαλών απαιτήσεων, αυτές δεν εκπίπτουν.

Η πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων ανακτάται άμεσα με τη μεταφορά αυτής της πρόβλεψης στα κέρδη της επιχείρησης εφόσον η απόκτηση καταστεί εισπραξιμή ή διαγραφεί.

Απαίτηση δύναται να διαγραφεί για φορολογικούς σκοπούς μόνον εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

- να έχει προηγουμένως εγγραφεί ποσό που αντιστοιχεί στην οφειλή ως έσοδο,
- να έχει προηγουμένως διαγραφεί από τα βιβλία του φορολογούμενου και, τέλος,
- να έχουν αναληφθεί όλες οι κατά νόμο ενέργειες για την είσπραξη της απαίτησης.

ii. Μη εκπιπτόμενες προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους και έξοδα

Δεν αναγνωρίζονται άλλες προβλέψεις εκτός των ως άνω οριζόμενων με αποτέλεσμα οι προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους και έξοδα είναι μη εκπιπτόμενες.

B3. Μη εκπιπτόμενες αποσβέσεις

Σε περίπτωση που διενεργηθούν αποσβέσεις με συντελεστή μεγαλύτερο από τον φορολογικά προβλεπόμενο, οι επιπλέον αποσβέσεις δεν αναγνωρίζονται φορολογικά και επιβάλλεται η αναμόρφωση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν με την προσθήκη αυτών των μη αναγνωριζόμενων επιπλέον αποσβέσεων ως λογιστική διαφορά.

Ωστόσο, σε περίπτωση, κατά την οποία, δεν διενεργηθούν ή διενεργηθούν με συντελεστή μικρότερο από τον προβλεπόμενο, η επιχείρηση χάνει το δικαίωμα να πραγματοποιήσει μελλοντικά τις αποσβέσεις που όφειλε να διενεργήσει και δεν διενήργησε.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Με πολλή χαρά δημοσιεύουμε και το δεύτερο τεύχος της νέας μας σειράς «*Η Βιβλιοθήκη του Ασκούμενου και του Νέου Δικηγόρου*», μετά τον Οδηγό για το Γενικό Κανονισμό Προστασίας των Προσωπικών Δεδομένων (GDPR) και τη συμμόρφωση των δικηγόρων στις απαιτήσεις του Κανονισμού.

Ο παρών φορολογικός οδηγός συντάχθηκε κατόπιν των συχνών ερωτημάτων νέων συναδέλφων σχετικά με το ποιες δαπάνες εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά μας. Δηλαδή, τι μπορεί να θεωρηθεί ως «έξοδο» κατά τη φορολογική νομοθεσία. Κατά τις σχετικές συζητήσεις διαπιστώσαμε ότι πολλοί συνάδελφοι πληρώνουν υψηλότερους φόρους από εκείνους που τους αναλογούν, καθώς δεν καταχωρούν στα έξοδά τους δαπάνες που δικαιούνται σύμφωνα με το νόμο. Δυστυχώς, με τους σημερινούς ρυθμούς και τις συνθήκες άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος, αναγκαζόμαστε πολλές φορές να μεριμνάμε αποκλειστικά για τα δικαιώματα των εντολέων μας, παραμελώντας τα δικά μας δικαιώματα, και όχι μόνον αυτά.

Ευχόμαστε ο ανά χείρας οδηγός να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για όλους τους συναδέλφους ώστε, σε συνεργασία με το λογιστή τους, να ταυτοποιούν σωστά τα έξοδα παροχής δικηγορικών υπηρεσιών, με διάκριση των μη εκπιπτόμενων εξόδων, προκειμένου να καταβάλλουν αποκλειστικά το φόρο που τους αναλογεί.

Διατίθεται, δωρεάν, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, προς κάθε ενδιαφερόμενο νέο συνάδελφο.

Οι Υποψήφιοι Σύμβουλοι ΕΑΝΔΑ

**Διογένης
Πανάγαρης**

**Μαρία
Αγγελή**

**Γεώργιος
Αργυρόπουλος**

**Ιωάννα
Σακέτου**